

Vrijwillig de armoede in

FIDESCO

KATHOLIEKE ORGANISATIE
VOOR INTERNATIONALE
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Beste mensen,

Tegen de tijd dat jullie deze brief lezen, zijn wij ongeveer een half jaar in São Paulo. Dat is nog maar kort, we voelen ons nog nieuwkomers. En regelmatig verbazen we ons nog over dingen die anders gaan dan wij gewend zijn in Nederland en van sommige daarvan genieten wij zeer. De churrasco (barbecue) is telkens weer groter dan we ons voorstellen, terwijl we er toch al een stuk of wat hebben gehad. Minder leuk is het lawaai van alle helikopters die 's morgens overvliegen om mensen naar hun werk te brengen. Zij slaan de file over en zijn zo sneller op hun werk. Natuurlijk kan niet iedereen zich dat veroorloven. De medewerkers van Missão Paz bijvoorbeeld, komen met de bus en de metro. De meesten moeten heel lang reizen voor ze hier zijn. Wij prijzen ons gelukkig dat wij op het terrein van de missie wonen, wij hoeven dus geen moeite te doen om naar het werk te gaan.

We hebben een klein appartement van 30 vierkante meter, met een keuken, een badkamer, een slaapkamer en een speelkamer voor Boaz. We wonen in de uiterste hoek van het terrein, waar de paters binnen een bestaand gebouw een stuk hebben laten afschermen. Het is klein, maar helemaal nieuw en wij wonen er met plezier. We hebben een eigen voordeur, trappetje af en we staan op het plein voor de kerk. Buurtwinkels hebben we bij ons in de straat, het centrum van de stad is 10 minuten lopen. En we wonen dus bij ons werk, dat bevalt goed.

Ook over de manier waarop we dat werk mogen doen, verbazen we ons nog iedere dag. Eigenlijk is onze taak

om aanspreekpunt te zijn voor migranten en hun behulpzaam te zijn. Maar dat kunnen we natuurlijk op veel manieren doen en daartoe krijgen we alle vrijheid. Wij zwerven over het terrein van Missão Paz om te vertalen voor migranten die geen Portugees spreken. En we hebben een aantal taken. Maar waar we in Nederland gewend zijn om plannen te maken en activiteiten vooraf te programmeren, wordt hier van ons verwacht om te reageren op de dingen die zich aandienen. We voegen ons naar de omstandigheden. En alles gebeurt op het moment dat het gelegen komt. Het heeft even geduurd tot wij onze ideeën over stiptheid los konden laten. Maar dat went redelijk snel. Alles komt toch op z'n pootjes terecht en dat is best een dankbare les voor wie gewend is om op basis van controle te werken. Het is eigenlijk een stuk plezieriger om zonder stress te werken, weten wij nu. Dus ook wij zijn nu een stuk minder punctueel dan een half jaar geleden.

Omdat de meeste mensen later zijn dan afgesproken, worden veel dingen anders gedaan dan vooraf afgesproken. Maar het functioneert, wij wachten rustig af wat komen gaat. Of dit voor heel Brazilië geldt, weten wij niet. Maar op Missão Paz gaat het er zo aan toe en dat is aangenaam. Daarbij komt dat we zo ook gemakkelijker onze zorg voor Boaz kunnen inpassen. Hij hoeft niet naar de crèche. Hij gaat met ons mee als dat schikt, of een van ons blijft thuis bij hem.

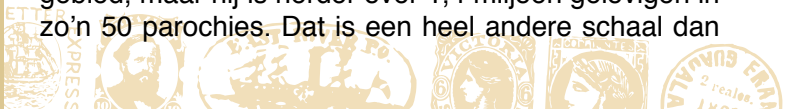
KERST IN SAO PAULO

Wat is FIDESCO ?

FIDESCO (Latijn voor Fides, Geloof en Coöperatie) is een internationale katholieke organisatie die in 1980 ontstaan is in Frankrijk. Fidesco heeft als doel het uitzenden en begeleiden van vrijwilligers om in ontwikkelingslanden bij te dragen aan de volledige ontwikkeling van de bevolking. Fidesco zendt vrijwilligers uit naar ontwikkelingsprojecten van de lokale kerk.

www.fidesco.nl

En verder blijft de schaal van São Paulo verbazen. We zijn een tijd geleden bij een hulpbisschop op bezoek geweest om ons voor te stellen. Hij bestuurt de katholieke kerk in een gebied (vicariaat) waar wij in een uur doorheen kunnen lopen. Dat is dus een klein gebied, maar hij is herder over 1,4 miljoen gelovigen in zo'n 50 parochies. Dat is een heel andere schaal dan

wij gewend zijn in Nederland. Wij wonen in dat vicariaat, aan de rand van het centrum, op loopafstand van de kathedraal. Dat is een ontspannen wandeling, vaak in de volle zon. Een van de opvallende dingen van São Paulo is, dat er geen heel hoge wolkenkrabbers staan die ons in de schaduw zetten. Maar wie per vliegtuig aankomt en aan het raam zit, ziet een onvoorstelbare hoeveelheid flats. Het is alsof je naar een groot veld dominostenen kijkt. Wat je uit het vliegtuig ziet, zijn de flats in de gemeente São Paulo en in de gemeenten die er in de laatste 40 jaar aan vast gegroeid zijn. Het hart van dat gebied, de gemeente São Paulo dus, heeft 11,3 miljoen inwoners. Dat weten we omdat pas geleden een nieuwe burgemeester werd gekozen en er hier stemplicht bestaat. Het oppervlak van de gemeente São Paulo heeft ongeveer de vorm van een kruis en de kathedraal is daarvan het middelpunt. De gemeente São Paulo is tevens een kerkprovincie. Dat betekent dat de burgemeester en de aartsbisschop hetzelfde territorium besturen. De aartsbisschop heeft 6 hulpbisschoppen, met ieder een vicariaat.

Het is als Nederlandse katholiek even wennen aan die schaal. In Nederland is de situatie overzichtelijk. Nederland heeft 7 bisdommen en die vormen samen één kerkprovincie. Maar toen wij aan de priesters van Missão Paz vroegen uit hoeveel kerkprovincies Brazilië bestaat, haalden ze hun schouders op. Er kwam een dikke almanak op tafel met daarin adressen van katholieke scholen, katholieke reisbureaus, statistieken van katholieken verdeeld naar huidskleur en opleidingsniveau, grafieken die aangeven dat het aantal katholieken afneemt en dat het aantal leden van Pinkstergemeenten toeneemt (geschat op 15% van de bevolking).

En in de almanak staan bovendien de namen van ruim 20 duizend priesters en in welke kerkelijke regio zij actief zijn. Die almanak maakte ons duidelijk dat onze vraag geen voor de hand liggende vraag is. Brazilië is onderverdeeld in kerkelijke regio's. Regio Zuid I, waar São Paulo toe behoort, heeft 43 bisdommen, verenigd in 6 kerkprovincies. Brazilië heeft 17 van zulke kerkelijke

regio's. Regio Zuid I is daarvan de grootste. De regio van Rio de Janeiro – waar volgend jaar de Wereldjongerendagen zijn – is kleiner, met 10 bisdommen in 2 kerkprovincies.

Dit soort cijfers geeft niet alleen aan dat de Kerk in Brazilië omvangrijk is, maar er valt ook uit af te leiden dat gelovigen en de Kerk zichtbaar zijn in de samenleving. Praten over je geloof is hier vanzelfsprekend, de beleving van het geloof hoeft niet achter de voordeur te worden weggestopt. Mensen spreken vrijuit over hun geloof en dat is voor ons een heel

prettige en ontspannen ervaring.

Maar om die reden hebben we ook onze ideeën voor het werk moeten aanpassen. In de vorige rondzendbrief hebben we geschreven dat we de Alpha Cursus wilden starten. Daar hebben we van afgezien. Naar onze ervaring rust de Alpha Cursus mensen toe, door middel van geloofsgesprekken, om zich in een seculiere omgeving staande te houden. Maar daarvan is hier geen sprake. Er is hier meer behoefte aan geloofsverdieping en geloofsbeleving. Sinds september leiden wij daarom elke avond voor het eten een gebed met migranten. In verschillende talen en met stilte, danken we God en bidden om zijn zegen. Om meer geloofsverdieping te bieden, willen we daarnaast catechese gaan geven. Een belangrijk deel van de migranten die wij op Missão Paz ontvangen, zijn jonge, hoogopgeleide mannen. Dat zijn overwegend christenen en moslims. In die eerste groep zijn er veel die zoeken naar geloofsverdieping. Ver van thuis vinden zij in het geloof houvast. Daar komt bij dat de paus in oktober van dit jaar heeft opgeroepen tot een nieuwe beleving van het geloof. Wij grijpen die nieuwe evangelisatie aan om eraan bij te dragen dat het katholieke profiel van Missão Paz zichtbaar is bij de migranten. Want met de nadruk op alle diensten die we hier leveren aan honderden migranten, zouden zij over het hoofd kunnen zien dat het gaat om een evangelische opdracht die we hier uitvoeren. Profiel uit zich niet door uitsluitend dienstverlening, daarvoor is ook getuigenis nodig. We willen aan het beeld bijdragen dat Missão Paz niet alleen een hotel is of een plek waar je een advocaat of werk vindt. Het is ook een plek waar andere normen gelden dan in de wereld. Wij zijn heel blij met de gelegenheid die ons geboden wordt om hieraan bij te dragen. Wij zijn nu bijvoorbeeld in discussie over de vraag in welke vorm we betrokkenheid mogen verwachten van migranten die in het opvanghuis verblijven. Zou het voor hun bijvoorbeeld verplicht moeten zijn om deel te nemen aan de Portugese les die wij vier dagen in de week aanbieden? Mag je hen

BRAZILIE GODELIEVE EN ERIK VAN DER BAAN

verplichten zich te vaccineren tegen ziektes? En we hebben plannen om op basis van de kerkleer met de migranten te spreken over hun nieuwe leven in Brazilië. Daarmee hopen we de migranten van dienst te zijn, maar het helpt ook ons om te concretiseren wat onze rol is. Hoe kun je vanuit de opdracht om de ander onbaatzuchtig lief te hebben, voorkómen dat je de verantwoordelijkheden van die ander overneemt? Liefdebeton moet onbaatzuchtig zijn, maar we verwachten ook inspanningen van hen aan wie die liefde ten deel valt. De deur van Missão Paz staat open voor iedereen die zich van die verantwoordelijkheid bewust is.

Een van de poortwachters is Fabio. Hij komt uit Medellín (Colombia) en volgt in Ipiranga de theologieopleiding. Ipiranga is een nette wijk van São Paulo waar de Scalabrinianen een seminarie hebben. De toekomstige priesters van de congregatie hebben een lange weg te gaan. Jaarlijks vernieuwen zij hun geloften. Fabio heeft op het feest van Christus Koning zijn tijdelijke geloften verlengd, waardoor hij voorlopig in de congregatie van de Scalabrinianen is opgenomen (zie foto).

Hij heeft in 2012 zijn pastorale stage gelopen op Missão Paz. Omdat hij Spaans spreekt, is hij intensief betrokken bij de gemeenschappen van Peruanen, Bolivianen en Chilenen die – ieder afzonderlijk – maandelijks samenkomen voor het vieren van een Mis in het kerkgebouw van Missão Paz. Deze vieringen maken deel uit van een serie van negen (zo bidden zij een noveen) ter voorbereiding op het feest van de patroonheilige van hun land. Dat zijn grootse feesten. Wij zijn in oktober bij zo'n feest van de Bolivianen geweest, waar 60 duizend mensen bijeen waren. Fabio helpt bij de voorbereidingen op die vieringen, hij gaat voor in diensten van Woord en gebed en hij geeft de doop- en huwelijks catechese aan Spaanstalige parochianen. En verder is hij meestal te vinden op de 'pastoraal', waar migranten terecht kunnen met vragen over hun documenten.

Vanaf februari, na de zomervakantie, gaat Fabio weer naar het seminarie in Ipiranga. Dan krijgen we op de missie een nieuwe stagiair, waarschijnlijk de seminarist Pierre uit Haïti. Dat zal voor ons een grote steun zijn. Er is dan een derde persoon op de missie die Frans spreekt,

SEMINARIST FABIO MET BOAZ

Fidesco Nederland

Beste donateurs,

we zijn blij met uw steun. Het doet goed om te zien dat u geeft om en voor de mensen in mindere omstandigheden. In

de media lijkt soms een beeld te ontstaan van afnemende maatschappelijke solidariteit, minder geld voor de zorg, voor de zwakkeren. Maar er zijn ook mensen, die anders denken en die naastenliefde in concrete daden laten zien: Serious Request bracht dit jaar weer meer op dan in 2011, veel mensen zijn actief in het vrijwilligerswerk. En Fidesco Nederland mocht afgelopen jaar vijf vrijwilligers uitzenden mede dankzij uw giften.

Afgelopen december waren wij gevraagd om op de inspiratiedag van de Bisschoppelijke Adventsactie te spreken. Het is mooi om iets door te mogen geven van onze inspiratie, van de hoop, die ons bezielt. En het was mooi om te zien hoe anderen bezig zijn in andere projecten, vaak al jarenlang met grote persoonlijke inzet. Hun getuigenis inspireert ons om in hoop en met veel geduld door te gaan.

We kijken met spanning uit naar de informatiedag op 26 januari, waarvoor zich al enkele geïnteresseerden hebben aangemeld. We hopen, dat er nieuwe vrijwilligers zullen vertrekken.

De nood is groot in de wereld maar het is mogelijk om er iets aan te doen. Het lijkt soms wel de spreekwoordelijke druppel op de gloeiende plaat; maar als er genoeg druppels vallen, wordt de plaat toch koeler en heeft het een meetbaar en zichtbaar effect. Elke daad van liefde, al is ze nog zo klein, brengt licht in de wereld, geeft hoop, verdrijft een beetje duister, geeft waarde aan een mens, laat iets zien van Gods grote Liefde, waaruit het heelal en iedere mens geschapen is. En deze Liefde draagt ons weer in onze inzet voor de ander. Tijdens de voorbereidingen op de Inspiratiedag raakte me de gedachte dat het wezenlijk verschil maakt of we in een schepping door een persoonlijke God, die Liefde is, geloven. Als iedere mens geschapen is naar zijn beeld is er iets wat ons ten diepste verbindt, over alle verschillen heen, of we iemand meer of minder sympathiek vinden: we dragen in ons allemaal het beeld, van dezelfde Vader. En die bemint ons allemaal.

Moge zijn Liefde met u zijn!

Johannes en Miriam Witt

Migrantenpastoraat

Hoe kunt u bijdragen?

Fidesco Fidesco biedt u verschillende mogelijkheden om de missie van Godelieve en Erik financieel te steunen. U kunt daarbij rekenen op onze discretie en verantwoording over de besteding middels een driemaandelijks missieverlag. Steun Erik en Godelieve via:

1) Internet Op de website www.fidesco.nl vindt u de mogelijkheid om via IDEAL op veilige wijze online te doneren.

2) Giraal U kunt het geld rechtstreeks overmaken op bankrekening 5660.14.297 t.n.v. Stichting Fidesco Nederland onder vermelding van "Donatie Godelieve en Erik"

Fidesco is bij het Franse Ministerie van Buitenlandse Zaken als Internationale Vrijwilligersorganisatie geaccrediteerd en is verder lid van verschillende NGO Platforms. De directeur van Fidesco is lid van Pauselijke Raad "Cor Unum", die ontwikkelingssamenwerking en liefdadigheid coördineert

In Nederland is Fidesco erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Giften aan Fidesco zijn aftrekbaar van de belasting.

Bij voorbaat dank voor uw steun,

Johannes Witt,
voorzitter stichting Fidesco Nederland

maar vooral belangrijk is dat hij de taal van de grote groep Haitianen spreekt. Pierre speelt bovendien goed gitaar. Hij wil Godelieve helpen bij het koor dat zij samen met enkele migranten is gestart en hij wil ook helpen bij de Nightfever-avonden.

Met Nightfever zijn we begonnen op zaterdag 20 oktober. Nightfever is een combinatie van evangelisatie en aanbidding. We gaan de straat op om mensen waxinelichtjes uit te delen, met de uitnodiging om die aan te steken bij het uitgestelde Allerheiligste. Er is een groep mensen die zachtjes muziek maakt en er is gelegenheid achter in de kerk voor gesprek met een priester. Wij hebben Nightfever leren kennen toen wij in Erfurt studeerden. En nadat we in São Paulo iemand hadden ontmoet die de organisatie van Nightfever had gecoördineerd tijdens de Olympische Spelen in Londen, zijn we er hier ook mee begonnen. Gelukkig kregen we daarbij hulp van leden van de Gemeenschap Emmanuel. Die zijn op hun beurt zo enthousiast dat ze ons hebben gevraagd om met Nightfever te helpen in de Avenida Paulista. Dat is het Manhattan van São Paulo, waar ook een parochie is die door paters Jezuïeten wordt geleid.

En zo komt van het een het ander. De Geest waait hier, zoveel is ons duidelijk. En het is prettig om in zo'n omgeving actief te mogen zijn. Voor ons is het een tijd van hoop en van nieuwe dingen, wat de adventstijd natuurlijk vanzelf al is. Wij nieuwkomers in São Paulo beleven deze tijd als een nieuwe start. Wij hopen verder te aarden in deze dynamische omgeving, en rust te vinden in Wie ons leidt, Hij van wie we vieren dat hij mens geworden is. Wij wensen ook jullie van harte die rust toe.

Met hartelijke groet,

Erik, Godelieve en Boaz

FIDESCO NEDERLAND

Voor informatie of sponsoring: tel.: 085-2731732
Rooseveltlaan 2, info@fidesco.nl
2215 NX Voorhout www.fidesco.nl

